

ความมั่นคงที่ดินและการอยู่อาศัยของชุมชน ในแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555

สรุปภาพรวมสินเชื่อไทยเข้มแข็ง หน้า 5-8

หน้า 2

บ้านมั่นคงไทยเข้มแข็ง ที่ชื่อเลาะ จ.นราธิวาส

หน้า 4

เยี่ยมบ้านมั่นคง

หน้า 9 - 11

“ทอวัฒนธรรมลาวเวียง” บอกเล่าที่มาของชาวชุมชนตำบลบ้านเล็ก

หน้า 14

ชาวบ้านฮอดจัดพิธีสืบชะตา
พร้อมเปิดบ้านมั่นคงชนบท
หลังประสบภัยน้ำท่วม

หน้า 12

รัฐบาลมอบเงินสมทบ
กองทุนสวัสดิการชุมชน
รอบแรก 112.48 ล้านบาท

หน้า 15

ชาวนอนไทยเปิดเวทีแก้ปัญหา
ดินทรุดตัวจากการทำนาเกลือ

หน้า 16

ความมั่นคงที่ดินและการอยู่อาศัยของชุมชน ในแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555

ในปี 2552 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้มีการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 วงเงินงบประมาณรวม 1.2 ล้านล้านบาท ครอบคลุมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยทุกประเภท หนึ่งในโครงการทางด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน คือ สันเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ในโครงการบ้านมั่นคง ดำเนินการโดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งดำเนินงานระหว่างปีงบประมาณ 2553-2555 วงเงินงบประมาณ 6,000 ล้านบาท ให้เบิกจ่ายในปี 2553 จำนวน 3,000 ล้านบาท

โครงการบ้านมั่นคง เป็นโครงการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของคนจนในเมือง ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2546 ปัจจุบันดำเนินการอยู่ใน 268 เมืองทั่วประเทศ จำนวน 806 โครงการ มีชุมชนแออัดเข้าร่วม 1,457 ชุมชน ผู้รับประโยชน์ 88,000 ครัวเรือน

รัฐบาลสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคงในสองลักษณะ คือ ประเภทที่หนึ่ง เงินอุดหนุนเพื่อการพัฒนาสาธารณูปโภค (เฉลี่ยครัวเรือนละ 30,000 บาทสำหรับการพัฒนาที่เดิม และ 50,000 บาทสำหรับการย้ายไปอยู่ที่ใหม่) และเงินอุดหนุนการก่อสร้างที่อยู่อาศัยเฉลี่ยครัวเรือนละ 25,000 บาท การสนับสนุน ประเภทที่สอง คือ สนับสนุนเงินสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อซื้อที่ดินและสร้างบ้านรวมไม่เกินรายละ 300,000 บาท ปัจจุบันดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี ผ่อนชำระคืนในระยะเวลาไม่เกิน 15 ปี งบประมาณทั้งหมดจัดสรร

ผ่านสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

ในปี 2550 คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้สถาบันฯ ดำเนินโครงการบ้านมั่นคงระหว่างปี 2550-2554 รวมทั้งสิ้น 200,218 ครัวเรือน ปัจจุบันสถาบันฯ ดำเนินการได้เพียง 43% ของเป้าหมายทั้งหมดเท่านั้น ยังมีคนจนเมืองไร้ที่อยู่อาศัยมีความต้องการการสนับสนุนอีกจำนวนมาก

42,829 ครัวเรือนในโครงการบ้านมั่นคง ซึ่งจะทำให้คนจนเมืองไม่น้อยกว่า 210,000 คนมีความมั่นคงในที่ดินและที่อยู่อาศัย ชุมชนมีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ภูมิทัศน์ และมีการพัฒนาชุมชนทางด้านต่างๆ อย่างยั่งยืน

กระบวนการให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนนั้น จะเริ่มจากการสนับสนุนให้ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ โดยอาจจะเป็นการออมรายเดือน รายสัปดาห์ หรือรายวันตามความพร้อมของชุมชน เมื่อมีความพร้อมก็จัดทะเบียนเป็นสหกรณ์เคหสถานเพื่อให้สามารถบริหารจัดการการพัฒนาที่อยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตทางด้านอื่นๆ ของชุมชนต่อไปในระยะยาว กลุ่มออมทรัพย์หรือสหกรณ์ต้องมีเงินออมของตนเองอย่างน้อยร้อยละ 10 ของจำนวนเงินที่ต้องการกู้ จึงจะสามารถกู้เงินจากสถาบันฯ ได้ จำนวนเงินกู้แต่ละรายกลุ่มจะพิจารณาตามความจำเป็นและความสามารถในการส่งคืนของสมาชิกรายนั้น สถาบันฯ จะให้กลุ่มเป็นผู้ดูแลบริหารจัดการเงินกู้กับสมาชิกกลุ่มเอง เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการขององค์กรชุมชน

สินเชื่อตามโครงการบ้านมั่นคงในแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 คือ เครื่องมือสำคัญในการสร้างความมั่นคงในที่ดินและที่อยู่อาศัยของคนจนเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีเมืองที่ปราศจากสลัม (city without slums) ในที่สุด

อ่านต่อหน้า 4

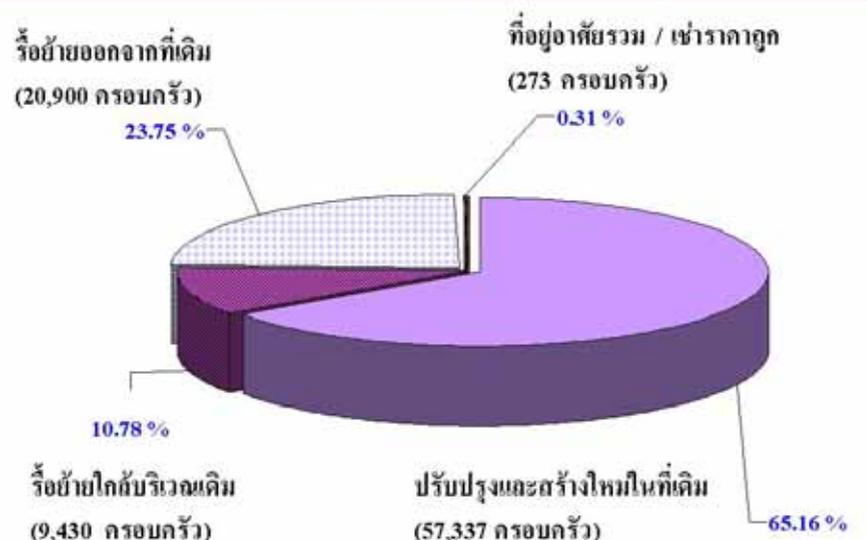
ปัญหาความไม่มั่นคงในที่อยู่อาศัยของคนยากจนในเมืองเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ การสำรวจในปี 2551 พบว่ามีชุมชนแออัดทั่วประเทศ 6,300 ชุมชน มีผู้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยประมาณ 720,000 ครัวเรือน (ประชากรไม่น้อยกว่า 3 ล้านคน) ในระยะ 7 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาสาธารณูปโภคและที่อยู่อาศัยของชุมชนมาโดยตลอด ส่วนสินเชื่อสถาบันฯ ได้ใช้เงินกองทุนของสถาบันฯ ให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยแก่ชุมชนตามโครงการบ้านมั่นคงไปแล้วกว่า 3,000 ล้านบาท แต่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ จึงเสนอขอวงงบประมาณเพิ่มเติมจากรัฐบาลชุดนี้และได้รับการอนุมัติดังกล่าวมาแล้ว

งบประมาณสินเชื่อ 6,000 ล้านบาทนี้ สถาบันฯ จะสนับสนุนสินเชื่อให้แก่

ความก้าวหน้าโครงการบ้านมั่นคงตั้งแต่ปี 2546 - มกราคม 2553

ภาพรวม	จำนวน
จำนวนเขต/เมืองที่มีการดำเนินโครงการ	268 เขตเมือง 76 จังหวัด
จำนวนเขต/เมืองที่มีโครงการที่ได้รับการอนุมัติ	264 เขตเมือง 74 จังหวัด
จำนวนโครงการที่ได้รับการอนุมัติ	806 โครงการ
ครอบคลุมจำนวนชุมชน	1,457 ชุมชน
จำนวนครอบครัว	88,000 ครอบครัว
งบประมาณที่อนุมัติ	
- งบอุดหนุนการพัฒนาสาธารณูปโภคและที่อยู่อาศัย	3,833,507,303 บาท
- ดินเชื่อเพื่อการปรับปรุงที่อยู่อาศัย	2,904,480,253 บาท

แสดงประเภทของการปรับปรุง

ต่อจากหน้า 3

ความมั่นคงที่ดิน

“จังหวัดชายแดนภาคใต้ทำงานพัฒนายากที่สุด ก็สามารทำได้”

นางพาสณา ศรีศรีธธา

ผู้นำชุมชนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ขบวนชุมชนที่ช่วยกันทำบ้านมั่นคง เราไม่ได้ทำเพียงเรื่องบ้าน เราให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาสังคม ต้องการสร้างชุมชนใหม่ที่มีการฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของคนไทยที่เคยอยู่กันอย่างช่วยเหลือเกื้อกูลให้กลับคืนมา เชื่อว่าการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยที่เปิดโอกาสให้คนจนได้อยู่กับเมืองได้เดินมาถูกทางแล้ว เพราะคนจนช่วยสร้างเมือง เป็นสีสันของเมือง หากรัฐบาลให้ความสำคัญกับเรื่องเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาเมืองที่หวังรายได้เพียงด้านเดียว วัด มัสยิด และคนจนก็จะถูกระเห็จไปจากเมือง

ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่หลายคนคิดว่าทำงานพัฒนายากที่สุด ก็สามารทำได้ถ้าทุกฝ่ายได้เปิดโอกาสให้คนในพื้นที่ได้ร่วมคิดร่วมทำและเป็นเจ้าของโครงการพัฒนา การแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินจะเป็นรูปธรรมของความจริงใจจากรัฐบาล และเรื่องนี้ต้องทำต่อเนื่อง เพราะมีผู้เดือดร้อนเยอะมาก

“ความเจริญของเมืองต้องวัดกันที่ความสุขของคนทุกคน”

ชีวิตของป้า เคยทำงานรับจ้างรถสิบล้อ (สามีเคยขับรถสิบล้อ) เดิมเป็นคนนครสวรรค์มาอยู่กรุงเทพฯ ตั้งแต่สามสิบปีที่แล้ว อยู่ในที่บุงกรุก โดนไล่ที่ ผ่านการขึ้นโรงขึ้นศาลมาแล้ว เข้าใจความรู้สึกของ

นางจันทร์ กวีพิจิตร

โครงการบ้านมั่นคงคลองลำนูน กรุงเทพฯ

คนจนดีว่าเมื่อมีบ้านเป็นของตนเองมันมีความสุขขนาดไหน เมื่อเราเริ่มจากการออมทรัพย์ ทำแล้วได้เพื่อนได้น้ำใจได้บ้าน ได้เมือง ป้าและผู้นำหลายคนเมื่อตัวเรามีบ้านของเราแล้วก็ยังไม่อยากออกจากชุมชน อยากจะช่วยเหลือคนจนที่ยังไม่มีบ้าน ทุกวันนี้ยังทำงานทั้งเจ็ดวันโดยไม่รู้จักเบื่อ ที่ภูมิใจมากคือเราชวนคนจนๆ สามารถช่วยผลักดันให้รัฐบาลเห็นความสำคัญของการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยได้งบประมาณเข้ามาช่วยเรื่องที่อยู่อาศัยต่อไป และอยากจะบอกว่าชาวต่างประเทศที่มาดูงานบ้านมั่นคงเป็นลึบกว่าประเทศไทยมากที่ให้คนจนได้อยู่กับเมือง บ้านเมืองเขาต้องเอาคนรวยไว้หน้า คนจนซ่อนไว้ข้างหลัง ป้าจันทร์คิดว่าความเจริญของเมืองต้องวัดกันที่ความสุข ความสามัคคี และความดีของคนจนและคนในสังคมด้วย

“การมีบ้านสักหลังสำหรับคนจนเป็นฝันที่ไกลมาก”

นางรัชณี สายชนะ

เครือข่ายชุมชนเมือง จ.ศรีสะเกษ

ได้มีส่วนร่วมกับขบวนชุมชนที่ทำบ้านมั่นคง ในฐานะกรรมการเครือข่ายชุมชนเมืองศรีสะเกษ ทั้งๆ ที่ตัวไม่ได้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย แต่อยากช่วยคนที่ฐานะ

ลำบาก ซึ่งไม่มีที่อยู่อาศัย จึงได้ใช้บ้านของตนเองเป็นศูนย์ประสานงานเรื่องบ้านมั่นคง ซึ่งในจังหวัดศรีสะเกษได้ดำเนินการเสร็จไปแล้ว 2 โครงการ ในขณะที่เมืองยังมีผู้เดือดร้อนอีก ในความรู้สึกส่วนตัวเห็นว่าคนยากจนที่ไร้บ้านอยากมีบ้านสักหลังหนึ่ง มันเป็นเรื่องความฝันที่อยู่ไกลมาก การเริ่มต้นจากการออมวันละไม่กี่บาทเพื่อการมีบ้าน มันคือการเปิดโอกาสและเป็นตัวอย่างที่ดีของการมีส่วนร่วม ที่ทำให้เขาเห็นแสงสว่างของความหวัง และในชุมชนยังมีคนที่ยากจนมากๆ ที่ไม่มีเงินออม คนชายขอบ คนที่ไม่มีใครดูแล เราก็ไม่ได้ทอดทิ้งเขา เช่นเราจ้างคนจนคนดีช่วยเหลือเด็กๆ ที่ฐานะลำบาก เราประสานกับเทศบาลให้เรียนหนังสือโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เป็นต้น

“บ้านเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาอื่นๆ ทุกเรื่อง”

ก่อนหน้านี้เราถูกตราหน้าว่าอยู่ในที่บุงกรุกมีปัญหายาเสพติด คนพิการไม่ได้รับการดูแล ชุมชนเข้าไม่ถึงสวัสดิการของรัฐ

เมื่อมีโครงการบ้านมั่นคงเข้ามาในปี 2547 ถือว่าได้เปิดโอกาสให้ชุมชน เพราะเราต้องการใช้ที่ดิน พัฒนาที่ดินจากผู้บุงกรุกเป็นผู้ใช้ที่ดินอย่างถูกกฎหมาย เราต้องการยกบ้านขึ้นจากคลอง ต้องการคืน

คลองให้กับสังคม จึงเห็นว่าบ้านเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม แก้ปัญหายาเสพติด และคนในชุมชนสมาชิก 250 ครัวเรือนต้องช่วยกันพัฒนาพื้นที่ตรงนี้ให้เป็นพื้นที่สีเขียว พื้นที่ปลอดภัย ซึ่งชุมชนร่วมกับวัดพระศรีมหาธาตุ สำนักงานเขตบางเขน กทม. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อจะทำศูนย์วัฒนธรรมชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ส่วนในด้านการขับเคลื่อนงานแก้ปัญหาที่อยู่อาศัย เราต้องการให้คนที่เดือดร้อนอีกกว่า 6,000 ชุมชน เกือบ 800,000 ครัวเรือน มีความมั่นคงในเรื่องที่อยู่อาศัย ขบวนชุมชนที่ได้รับโอกาสก่อนเช่นพวกเรา จึงได้ผลักดันเชิงนโยบาย เช่น เรื่อง พร.บ. ควบคุมอาคาร หรือกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยที่รัฐบาลต้องสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง (สินเชื่อที่อยู่อาศัยดอกเบี้ยต่ำ) เพราะคนจนไม่สามารถเข้าถึงสถาบันการเงินในระบบได้ ■

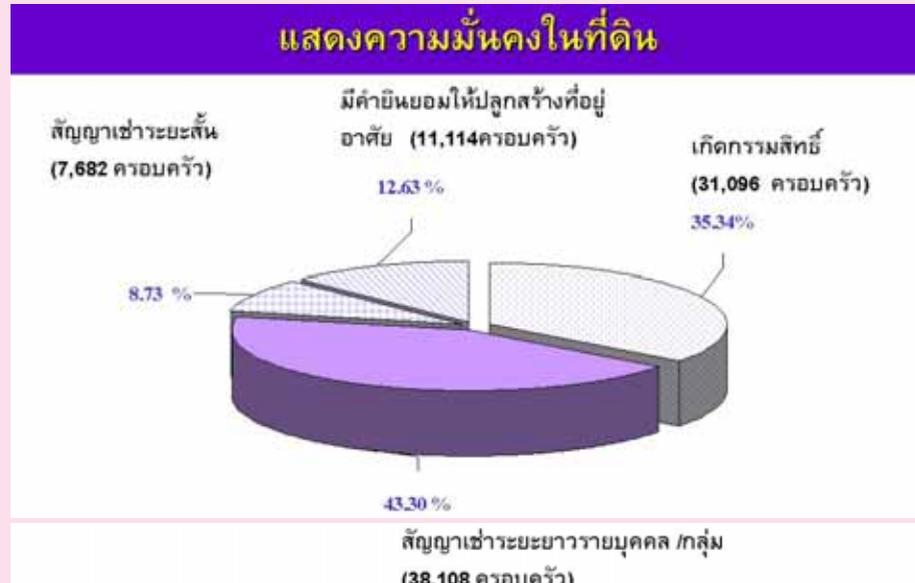
นายประภาส แสงประดับ
ผู้นำชุมชนบ้านมั่นคง
คลองบางบัว เขตบางเขน
กรุงเทพมหานคร

■ เวทีชาวบ้านสรุปทเรียนบ้านมั่นคง ตุลาคม 2551 ■
“บ้านมั่นคงได้สร้างกระบวนการต่างๆ ขึ้น”

เมื่อก่อนเด็กติดยาเสพติด ขยายยา ใช้กฎหมายปราบไม่ได้ แต่กระบวนการบ้านมั่นคงทำให้เปลี่ยนความคิด เกิดการแบ่งปัน เกิดกลุ่มเยาวชน มีการจัดกิจกรรมเรื่องสิ่งแวดล้อม การออมทรัพย์ของเยาวชน มีกลุ่มอาชีพ มีกลุ่มออมทรัพย์รายวัน รายเดือน เกิดกลุ่มสวัสดิการ ผู้สูงอายุ 80 คนได้รับเงินช่วยเหลือ ระบบบ้านมั่นคงได้สร้างกระบวนการต่างๆ ให้เกิดขึ้น ยกย่องคุณภาพชีวิต เช่น จัดกิจกรรมปีใหม่โดยไม่ต้องของบประมาณจากภายนอก ทำแล้วเกิดการมีส่วนร่วม บ้านมั่นคงปรับระบบกลุ่มย่อย ทุกคนมีบทบาท มีปากมีเสียง ทำให้ได้คนทำงานเพิ่มขึ้น

“เจ้าของปัญหาไม่คิดแก้ไข ใครก็แก้ไขไม่ได้”

กระบวนการบ้านมั่นคงเป็นกระบวนการที่สร้างการแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ฝอมอยู่ในที่ดินของรัฐมา 40-50 ปี ไม่เคยคิดเลยว่าจะโดนไล่ วันนี้นักกลับมาสร้างกระบวนการร้อยเรียงการแก้ไขปัญหาด้วยกันในโครงการบ้านมั่นคง ได้เห็นว่าสุดท้ายการแก้ปัญหาได้หรือไม่นั้นอยู่ที่ชุมชนเจ้าของปัญหา ถ้าเจ้าของปัญหาไม่คิดจะแก้ ใครก็แก้ไขไม่ได้ ■

นายกรัฐมนตรีมอบบ้านโครงการไทยเข้มแข็ง 2 หลังแรกที่บ้านชือเลาะ จังหวัดนราธิวาส

วันที่ 7 มกราคม 2553 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วย รองนายกรัฐมนตรี นายสุเทพ เทือกสุบรรณ นายอิสสระ สมชัย รมว.กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นางทิพย์รัตน์ นพดลารมย์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และคณะ ได้เดินทางไปมอบบ้าน 2 หลังแรก ที่บ้านชือเลาะ ต.เรียง อ.เรือเลาะ จ.นราธิวาส ซึ่งได้รับงบประมาณจากโครงการไทยเข้มแข็งภายใต้โครงการแก้ไขความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินโดยชุมชนในพื้นที่ทำจังหวัดชายแดนภาคใต้

อับดุลเราะ เจ๊ะแหว

นายอับดุลเราะ เจ๊ะแหว ผู้นำชุมชนบ้านชือเลาะ ได้กล่าวรายงานต่อนายกรัฐมนตรีว่า ประชาชนในบ้านชือเลาะรู้สึกยินดีเป็นอย่างมากที่นายกรัฐมนตรี

ได้เดินทางมาเยี่ยมถึงหมู่บ้าน ทำให้ชาวบ้านได้รับรู้ถึงความจริงใจของรัฐบาลที่จะเข้ามาแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ ที่ผ่านมามบ้านชือเลาะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบจากสถานการณ์ที่ไม่แตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ และถูกมองว่าเป็นพื้นที่สีแดง ไม่ได้รับการพัฒนา ชาวบ้านก็ยิ่งลำบาก เมื่อรัฐบาลมีโครงการพัฒนาในพื้นที่และเห็นเป็นรูปธรรมทำให้ชาวบ้านกล้าพูดคุยและแสดงความคิดเห็นและดีใจที่รัฐบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของตนเอง หากหมู่บ้านอื่นๆ ได้รับโอกาสเหมือนที่ชือเลาะก็จะมีการแก้ปัญหาที่ตรงกับความต้องการของประชาชน

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กล่าวแสดงความยินดีที่ได้มาเป็นประธานในการมอบกุญแจบ้านให้กับสมาชิก 2 ครอบครัวว่า การลงพื้นที่ทำให้เห็นความคืบหน้าของโครงการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง เห็นความก้าวหน้าของนโยบายที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการพัฒนาที่ใช้กระบวนการประชาคมโดยใช้กระบวนการชุมชน และรัฐบาลมีความจริงใจในการพัฒนาพื้นที่ทำจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งตามแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษทำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปี 2552-2555 มีเป้าหมายที่ชัดเจนที่จะยกระดับรายได้และความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีรายได้ครัวเรือนละ 120,000 บาท/ปี และในเรื่องการพัฒนาที่อยู่อาศัยก็มีเป้าหมายที่จะให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงไม่น้อยกว่า 100,000 ครัวเรือน โดยในปี 2553 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณ

18,000 ล้านบาท เพื่อพัฒนาในพื้นที่ทำจังหวัดชายแดนภาคใต้

พร้อมกันนี้ นายกรัฐมนตรีได้ร่วมเปิดบ้านและมอบกุญแจบ้านให้กับเจ้าของบ้าน 2 หลังแรก มอบของขวัญให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านชือเลาะ พร้อมเปิดศาลาละหมาดชุมชนศรัทธาเฉลิมพระเกียรติ 82 พรรษา

ทั้งนี้ชุมชนบ้านชือเลาะ หมู่ 4 ต.เรียง มีประชากร 180 ครัวเรือน และเป็นหมู่บ้านแรกที่ได้รับอนุมัติงบประมาณจำนวน 1.5 ล้านบาทเพื่อแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยให้กับชาวบ้านที่เดือดร้อน 50 หลังคาเรือน ซึ่งจะมีบ้านที่สร้างใหม่ 5 หลังคาเรือน ต่อเติม 10 หลัง ซ่อมแซม 35 หลังคาเรือน

อนึ่ง โครงการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินโดยชุมชนและท้องถิ่น เป็นส่วนหนึ่งของแผนยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตประชาชนในทำจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษดังกล่าวแล้ว ซึ่งได้รับการอนุมัติงบประมาณจากโครงการไทยเข้มแข็งแล้ว 1,228 ล้านบาท เพื่อก่อสร้างและซ่อมแซมบ้านสำหรับครัวเรือนที่ยากจน 24,000 ครัวเรือน ในปี 2553 โดยมีพื้นที่เป้าหมาย 1,156 หมู่บ้าน ทั้งนี้กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนหรือ พอช. เป็นหน่วยงานสนับสนุนให้เครือข่ายชุมชนในพื้นที่ได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นและผู้เกี่ยวข้อง

นางทิพย์รัตน์ นพดลารมย์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และประธานคณะอนุกรรมการโครงการพัฒนาความมั่นคงในการอยู่อาศัยของคนจนในเมืองและชนบท พื้นที่ทำจังหวัดชายแดนภาคใต้ กล่าวว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้อนุมัติแผนงานและงบประมาณแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยไปแล้ว 174.5 ล้านบาท เพื่อการก่อสร้างและซ่อมแซมบ้านให้กับชาวชุมชนในพื้นที่ 174 หมู่บ้าน รวมผู้รับประโยชน์ 7,109 ครัวเรือน

และต่อจากนั้นในวันเดียวกัน **นายอิสสระ สมชัย** รมว.กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และผู้บริหารสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ได้เดินทางไปเยี่ยมโครงการบ้านมั่นคงที่ชุมชนครืออามานและชุมชนชรีจาฮายา อ.สุโหงโก-ลก จ.นราธิวาส ■

สิ้นเชื่อโครงการบ้านมั่นคง 2546 - มกราคม 2553

• จำนวนเงินสิ้นเชื่อที่อนุมัติ	3,131,792,362	บาท
• จำนวนชุมชนที่รับสิ้นเชื่อ	728	ชุมชน
• ชุมชนที่รับสิ้นเชื่อคิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนชุมชนทั้งหมดที่ร่วมโครงการ	(1,457	ชุมชน)
• จำนวนเงินสิ้นเชื่อเฉลี่ยต่อชุมชน	4,301,912	บาท
• จำนวนครัวเรือนที่รับสิ้นเชื่อ	20,065	ครัวเรือน
• สิ้นเชื่อเฉลี่ยต่อครัวเรือน	156,082	บาท
• จำนวนครัวเรือนที่รับสิ้นเชื่อคิดเป็นร้อยละ 23 ของครัวเรือนที่ร่วมโครงการทั้งหมด	(88,000	ครัวเรือน)

วิเคราะห์เงินลงทุนโครงการบ้านมั่นคง 2546 - มกราคม 2553

• เงินลงทุนในโครงการทั้งหมด	9,000.69	ล้านบาท
• งบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล คิดเป็น 62.1% ของเงินลงทุนทั้งหมด	5,593.58	ล้านบาท
• เงินลงทุนของครัวเรือนผู้เดือดร้อนและชุมชน คิดเป็น 36.2% ของเงินลงทุนทั้งหมด	3,261.14	ล้านบาท
• งบประมาณสมทบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น คิดเป็น 1.6% ของเงินลงทุนทั้งหมด	145.95	ล้านบาท

หมายเหตุ : - งบประมาณสมทบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นรวมรวมไม่ได้ไปครบถ้วน เพราะหลายท้องถิ่นสนับสนุนเป็นการก่อสร้างสาธารณูปโภคหรือการสนับสนุนอื่นๆ ที่ไม่ใช่เป็นเงิน
- เงินลงทุนของครัวเรือนผู้เดือดร้อนหมายถึง เงินสมทบการก่อสร้างบ้าน เงินสิ้นเชื่อที่กู้ไปเพื่อซื้อที่ดินและสร้างบ้าน

วิเคราะห์เงินลงทุนโครงการบ้านมั่นคง 2546 - มกราคม 2553

จำนวนเงิน (ล้านบาท)

เงินสิ้นเชื่อโครงการบ้านมั่นคงตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งที่ได้รับการอนุมัติแล้ว

ภาค	จำนวนองค์กร	ครัวเรือน	เงินสิ้นเชื่อ
1) กรุงเทพฯ/ปริมณฑล	25	1,932	334,938,349
2) ตะวันออกเฉียงเหนือ	9	806	127,382,750
3) เหนือ	8	750	101,379,440
4) ใต้	14	985	120,479,025
5) กลางตอนบน	8	221	35,666,354
6) ตะวันตก	8	387	56,100,106
7) ตะวันออก	9	566	82,004,954
รวม	81	5,647	857,950,978

สรุปภาพรวมโครงการสินเชื่อไทยเข้มแข็งทั่วประเทศ งวดที่ 1

สรุปรายชื่อโครงการที่ใช้สินเชื่อไทยเข้มแข็ง งวดที่ 1

	ภาค	จังหวัด	เมือง	องค์กร	จำนวนครัวเรือน	วงเงินสินเชื่อ/บาท
1	กรุงเทพฯ	1	13	16	1,191	193,927,486
2	ปริมณฑล	2	8	9	741	141,010,863
3	ตะวันออกเฉียงเหนือ	5	7	9	806	127,382,750
4	เหนือ	6	8	8	750	101,379,440
5	ใต้	10	13	14	985	120,479,025
6	กลางตอนบน	5	6	8	223	35,666,354
7	ตะวันตก	5	8	8	387	56,100,103
8	ตะวันออก	6	8	9	566	82,004,954
	รวม	40	71	81	5,649	857,950,975

รายชื่อโครงการที่ใช้สินเชื่อไทยเข้มแข็ง งวดที่ 1 กรุงเทพมหานคร

ลำดับ	จังหวัด	เขต	ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	วัตถุประสงค์	วงเงินสินเชื่อที่ใช้ดำเนินการ
1	กรุงเทพมหานคร	บางเขน	กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนร่วมใจพัฒนาใต้	32	ปลูกสร้างบ้าน	5,305,027
2	กรุงเทพมหานคร	บางเขน	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อที่อยู่อาศัยชุมชนอุทิศอนุสรณ์	84	ปลูกสร้างบ้าน	13,915,000
3	กรุงเทพมหานคร	บางเขน	กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนรุ่นใหม่พัฒนา	82	ปลูกสร้างบ้าน	13,594,061
4	กรุงเทพมหานคร	หลักสี่	กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนร่วมใจพัฒนาเหนือ	162	ปลูกสร้างบ้าน	17,740,044
5	กรุงเทพมหานคร	ตลิ่งชัน	กลุ่มชุมชนบางระมาด เขตตลิ่งชัน	26	ปลูกสร้างบ้าน	4,883,692
6	กรุงเทพมหานคร	คูสิต	กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนซอยสันติสุข	29	ปลูกสร้างบ้าน	6,149,000
7	กรุงเทพมหานคร	ประเวศ	สหกรณ์เคหสถานชุมชนบัวหลวง จำกัด	148	ปลูกสร้างบ้าน	21,391,043
8	กรุงเทพมหานคร	บางขุนเทียน	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงวิมานทอง จำกัด	142	ที่ดิน	18,832,388
					ปลูกสร้างบ้าน	16,784,652
9	กรุงเทพมหานคร	บางขุนเทียน	สหกรณ์เคหสถานเครือข่ายสลัมพระราม 3 จำกัด	57	ปลูกสร้างบ้าน	9,994,025
10	กรุงเทพมหานคร	มีนบุรี	สหกรณ์เคหสถานศิริมินพัฒนา จำกัด	24	ที่ดิน	1,260,000
					ปลูกสร้างบ้าน	3,392,400
11	กรุงเทพมหานคร	บางกะปิ	สหกรณ์เคหสถานนิมิตใหม่สะพานทอง จำกัด	48	ปลูกสร้างบ้าน	6,906,451
12	กรุงเทพมหานคร	ปทุมวัน	กอ.ชุมชนจรัสเมือง	17	ปลูกสร้างบ้าน	2,714,800
13	กรุงเทพมหานคร	ห้วยขวาง	กอ.ชุมชนบึงพระราม 9 บ่อ 3	34	ปลูกสร้างบ้าน	3,813,679
14	กรุงเทพมหานคร	คลองเตย	กอ.ชุมชนเกาะกลาง	19	ปลูกสร้างบ้าน	2,888,288
15	กรุงเทพมหานคร	บางซื่อ	กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนราชทรัพย์ *	37	ปลูกสร้างบ้าน	4,874,786
16	กรุงเทพมหานคร	วังทองหลาง	สหกรณ์เคหสถานมหาดไทย จำกัด	250	ปลูกสร้างบ้าน	39,488,150
รวม	1 จังหวัด	13 เขต	16 องค์กร	1,191		193,927,486

รายชื่อโครงการที่ใช้สินเชื่อไทยเข้มแข็ง งวดที่ 1 ปริมาณ

ลำดับ	จังหวัด	เขต/เมือง	ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	วัตถุประสงค์	วงเงินสินเชื่อที่ใช้ดำเนินการ
1	ปทุมธานี	ทต.คลองหลวง	สหกรณ์เคหสถานเทพมงคลบงกช 42 จำกัด	50	ที่ดิน	3,100,000
2	ปทุมธานี	ทต.รังสิต	สหกรณ์เคหสถานสร้างสรรค์นครรังสิต จำกัด สหกรณ์เคหสถานสร้างสรรค์นครรังสิต จำกัด	73	ที่ดิน	10,125,000
					ปลูกสร้างบ้าน	6,244,841
3	สมุทรปราการ	อบต.บางพลีน้อย	สหกรณ์เคหสถานบางพลีน้อย จำกัด สหกรณ์เคหสถานบางพลีน้อย จำกัด	125	ที่ดิน	11,221,200
					ปลูกสร้างบ้าน	18,710,556
4	สมุทรปราการ	อบต.บางด้วน	สหกรณ์เคหสถานบางด้วน จำกัด สหกรณ์เคหสถานบางด้วน จำกัด	40	ที่ดิน	4,896,000
					ปลูกสร้างบ้าน	6,126,912
5	สมุทรปราการ	ทต.บางปู	กลุ่มออมทรัพย์บ้านมั่นคงชุมชนคลองตาก๊ก	40	ราชพัสดุ	5,142,410
6	สมุทรปราการ	ทต.บางปู	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงนางนวล จำกัด	209	ครบทั้งโครงการ	39,567,142
7	สมุทรปราการ	อบต.แพรกษา	สหกรณ์เคหสถานหล่อเสาะเข้ม จำกัด *	38	ปลูกสร้างบ้าน	5,776,342
8	สมุทรปราการ	ทต.บางบ่อ	สหกรณ์เคหสถานคลองลำพู จำกัด (เฟส 1)	79	ปลูกสร้างบ้าน	12,391,272
9	สมุทรปราการ	อบต.แพรกษา	สหกรณ์เคหสถานเมืองใหม่ร่วมใจพัฒนา จำกัด	87	ปลูกสร้างบ้าน	17,709,188
รวม	2 จังหวัด	8 เมือง	9 องค์กร	741		141,010,863

รายชื่อโครงการที่ใช้สินเชื่อไทยเข้มแข็ง งวดที่ 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	จังหวัด	เทศบาล/อบต.	ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	วัตถุประสงค์	วงเงินสินเชื่อที่ใช้ดำเนินการ
1	อุบลราชธานี	ทต.อุบลราชธานี	กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนลูกหลานเจ้าคำผง	53	ปลูกสร้างบ้าน	3,743,943
2	ยโสธร	ทต.คำเขื่อนแก้ว	กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนคำเขื่อนแก้วสามัคคี กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนคำเขื่อนแก้วสามัคคี	30	ที่ดิน	450,000
					ปลูกสร้างบ้าน	2,594,526
3	ยโสธร	ทต.ยโสธร	สหกรณ์เคหสถานยศสุนทรมั่นคง จำกัด	38	ที่ดิน	1,401,220
4	เลย	ทต.เลย	สหกรณ์เคหะมั่นคงบ้านเดี่ยว จำกัด สหกรณ์เคหะมั่นคงบ้านเดี่ยว จำกัด	47	ที่ดิน	1,080,000
					ปลูกสร้างบ้าน	5,508,439
5	ขอนแก่น	ทต.ชุมแพ	กลุ่มออมทรัพย์อยู่เจริญสุข	192	ปลูกสร้างบ้าน	33,855,300
6	ขอนแก่น	ทต.ชุมแพ	กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนชัยพฤกษ์	101	ปลูกสร้างบ้าน	17,475,300
7	ขอนแก่น	ทต.ชุมแพ	กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนโนนโพธิ์ทอง	145	ปลูกสร้างบ้าน	22,873,730
8	ขอนแก่น	ทต.นครขอนแก่น	สหกรณ์เคหสถานแก่นนคร จำกัด สหกรณ์เคหสถานแก่นนคร จำกัด	136	ที่ดิน	2,940,000
					ปลูกสร้างบ้าน	25,000,352
9	มหาสารคาม	ทต.มหาสารคาม	กลุ่มออมทรัพย์อยู่ดีมีสุข กลุ่มออมทรัพย์อยู่ดีมีสุข	64	ที่ดิน	1,665,000
					ปลูกสร้างบ้าน	8,794,940
รวม	5 จังหวัด	7 เมือง	9 องค์กร	806		127,382,750

รายชื่อโครงการที่ใช้สินเชื่อไทยเข้มแข็ง งวดที่ 1 ภาคเหนือ

ลำดับที่	จังหวัด	เทศบาล/อบต.	ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	วัตถุประสงค์	วงเงินสินเชื่อที่ใช้ดำเนินการ
1	เชียงใหม่	ทน.เชียงใหม่	กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนหมื่นเงินทอง	14	ปลูกสร้างบ้าน	1,474,000
2	ตาก	อบต.น้ำริน	สหกรณ์เคหสถานตากสิน จำกัด	315	ปลูกสร้างบ้าน	44,320,500
3	ตาก	ทม.แม่สอด	สหกรณ์เคหสถานชุมชนบัวคูณเทศบาลเมืองแม่สอด 2550 จำกัด	129	ปลูกสร้างบ้าน	16,847,536
4	ตาก	ทม.ตาก	สหกรณ์เคหสถานชุมชน 72 ห้อง จำกัด	49	ปลูกสร้างบ้าน	7,099,200
5	แพร่	อบต.เหมืองหม้อ	สหกรณ์เคหสถานชุมชนบ้านมั่นคงเหมืองหม้อ จำกัด	20	ปลูกสร้างบ้าน	3,170,200
6	พิจิตร	ทน.พิจิตร	สหกรณ์เคหสถานสิหราชเดโชชัย จำกัด	78	ปลูกสร้างบ้าน	12,655,614
7	เชียงราย	ทน.เชียงราย	สหกรณ์เคหสถานรอยพระพุทธรบาท จำกัด *	36	ปลูกสร้างบ้าน	7,408,500
8	เพชรบูรณ์	อบต.สะเดียง	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงนครบาลเพชรบูรณ์ จำกัด **	109	ปลูกสร้างบ้าน	8,403,890
รวม	6 จังหวัด	8 เมือง	8 องค์กร	750		101,379,440

รายชื่อโครงการที่ใช้สินเชื่อไทยเข้มแข็ง งวดที่ 1 ภาคใต้

ลำดับที่	จังหวัด	เทศบาล/อบต.	ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	วัตถุประสงค์	วงเงินสินเชื่อที่ใช้ดำเนินการ
1	สุราษฎร์ธานี	ทน.สุราษฎร์ธานี	สหกรณ์เคหสถานบ้านหัวแหลมเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี จำกัด	66	ที่ดิน	1,800,000
2	นราธิวาส	อบต.บองอ	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงบ้านลาไม จำกัด	35	ที่ดิน	474,300
3	นราธิวาส	สุโหงโกลก	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงชุมชนศรีอามาน จำกัด สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงชุมชนศรีอามาน จำกัด	207	ที่ดิน	5,408,931
					ปลูกสร้างบ้าน	29,591,160
4	นราธิวาส	สุโหงโกลก	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงสุโหงโกลก จำกัด	25	ปลูกสร้างบ้าน	4,708,837
5	นราธิวาส	อบต.เจาะไอร้อง	กลุ่มออมทรัพย์พัฒนาท้องถิ่น	35	ที่ดิน	1,350,000
6	นราธิวาส	ทม.นราธิวาส	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงอามานดามัย จำกัด	75	ปลูกสร้างบ้าน	9,207,000
7	สงขลา	ทม.บางกล่ำ	กลุ่มออมทรัพย์บ้านมั่นคงบางกล่ำ	11	ปลูกสร้างบ้าน	1,760,000
8	สตูล	อบต.ละงู	สหกรณ์ชุมชนเคหสถานละงูบ้านมั่นคง จำกัด	34	ปลูกสร้างบ้าน	6,067,451
9	กระบี่	ทต.ปลายพระยา	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเทศบาลตำบลปลายพระยา จำกัด สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเทศบาลตำบลปลายพระยา จำกัด	54	ที่ดิน	2,760,498
					ปลูกสร้างบ้าน	6,302,161
10	ตรัง	ทอ.กันตัง	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงกันตัง จำกัด	34	ปลูกสร้างบ้าน	4,998,584
11	ชุมพร	ทต.ปากน้ำหลังสวน	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงปากน้ำหลังสวน จำกัด	26	ปลูกสร้างบ้าน	3,850,000
12	สุราษฎร์ธานี	ทม.เกาะสมุย	โครงการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยเมืองเกาะสมุย *	300	ปลูกสร้างบ้าน	28,429,500
13	ยะลา	ทน.ยะลา	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงยะลา จำกัด	60	ปลูกสร้างบ้าน	12,003,742
14	นครศรีธรรมราช	ทม.สิชล	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงชุมชนมุสลิมบ้านปากควด จำกัด *	23	ปลูกสร้างบ้าน	1,766,861
รวม	10 จังหวัด	13 เมือง	14 องค์กร	985		120,479,025

รายชื่อโครงการที่ใช้สินเชื่อไทยเข้มแข็ง งวดที่ 1 ภาคกลางตอนบน

ลำดับที่	จังหวัด	เทศบาล/อบต.	ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	วัตถุประสงค์	วงเงินสินเชื่อที่ใช้ดำเนินการ
1	สระบุรี	ทต.หน้าพระลาน	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงหน้าพระลาน จำกัด	46	ปลูกสร้างบ้าน	5,253,747
2	อ่างทอง	ทม.อ่างทอง	สหกรณ์บริการเมืองใหม่ชัยมงคล จำกัด	44	ปลูกสร้างบ้าน	6,517,539
3	อ่างทอง	ทม.อ่างทอง	กลุ่มออมทรัพย์ชอยโรงदान	11	ปลูกสร้างบ้าน	2,126,964
4	ชัยนาท	ทม.ชัยนาท	สหกรณ์บ้านมั่นคงชัยนาท จำกัด	50	ปลูกสร้างบ้าน	7,973,590

รายชื่อโครงการที่ใช้สินเชื่อไทยเข้มแข็ง งวดที่ 1 ภาคกลางตอนบน

ลำดับที่	จังหวัด	เทศบาล/อบต.	ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	วัตถุประสงค์	วงเงินสินเชื่อที่ใช้ดำเนินการ
5	ชัยนาท	ทม.ชัยนาท	สหกรณ์บริการชุมชนเมืองชัยนาท จำกัด *	8	ปลูกสร้างบ้าน	1,602,000
6	นครสวรรค์	ทต.ศาลาลือ	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงศาลาลือ จำกัด	25	ปลูกสร้างบ้าน	4,705,800
7	นครสวรรค์	อบต.อุดมปัญญา	กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนบ้านรักษ์พัฒนา *	7	ปลูกสร้างบ้าน	972,000
8	สิงห์บุรี	ทต.สิงห์	สหกรณ์เคหสถานเมืองใหม่ชัยสุตร จำกัด *	32	ปลูกสร้างบ้าน	6,514,714
รวม	5 จังหวัด	6 เมือง	8 องค์กร	223		35,666,354

รายชื่อโครงการที่ใช้สินเชื่อไทยเข้มแข็ง งวดที่ 1 ภาคตะวันตก

ลำดับที่	จังหวัด	เทศบาล/อบต.	ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	วัตถุประสงค์	วงเงินสินเชื่อที่ใช้ดำเนินการ
1	กาญจนบุรี	อบต.ท่าล้อ	สหกรณ์ท่าล้อร่วมใจพัฒนา จำกัด	14	ปลูกสร้างบ้าน	1,125,961
2	กาญจนบุรี	ทต.ปากแพรก	สหกรณ์บ้านมั่นคงสามัคคี จำกัด	71	ปลูกสร้างบ้าน	10,807,676
3	นครปฐม	อบต.บ้านใหม่	สหกรณ์บ้านบางประแดงพัฒนา จำกัด	44	ที่ดิน	3,182,520
4	นครปฐม	ทม.นครปฐม	สหกรณ์เคหสถานเกิดเงิน พูล ทรัพย์ จำกัด	40	ปลูกสร้างบ้าน	7,689,587
5	เพชรบุรี	ทต.ท่าช้าง	สหกรณ์ชุมชนเศรษฐกิจมั่นคงท่าช้าง จำกัด	33	ปลูกสร้างบ้าน	6,158,418
6	เพชรบุรี	ทต.บ้านแหลม	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงตำบลบ้านแหลม จำกัด **	70	ปลูกสร้างบ้าน	12,628,044
7	ราชบุรี	ทต.บ้านโป่ง	สหกรณ์บริการชุมชนซอยโรงชุบบ้านมั่นคง จำกัด	81	ปลูกสร้างบ้าน	10,503,048
8	ราชบุรี	ทต.ราชบุรี	กลุ่มออมทรัพย์บ้านมั่นคงซอยชาวดิน	34	ปลูกสร้างบ้าน	4,004,852
รวม	5 จังหวัด	8 เมือง	8 องค์กร	387		56,100,106

รายชื่อโครงการที่ใช้สินเชื่อไทยเข้มแข็ง งวดที่ 1 ภาคตะวันออก

ลำดับที่	จังหวัด	เทศบาล/อบต.	ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	วัตถุประสงค์	วงเงินสินเชื่อที่ใช้ดำเนินการ
1	นครนายก	ทต.นครนายก	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงบางย่านชื้อ จำกัด	54	ปลูกสร้างบ้าน	8,602,255
2	นครนายก	ทต.บ้านนา	สหกรณ์เคหสถานบ้านข้างมั่นคง จำกัด	58	ที่ดิน	2,000,000
3	ปราจีนบุรี	อบต.นนทรี	สหกรณ์เคหสถานบ้านหนองมะยางมั่นคง จำกัด	60	ปลูกสร้างบ้าน	8,419,439
4	ระยอง	ทต.นิคมพัฒนา	สหกรณ์เคหะชุมชนนิคมพัฒนาทุลาบดำ จำกัด	66	ปลูกสร้างบ้าน	8,992,599
5	ตราด	ทต.คลองใหญ่	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงคลองใหญ่ จำกัด	37	ปลูกสร้างบ้าน	6,560,315
6	จันทบุรี	ทต.เนินสูง	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเนินสูง จำกัด	14	ปลูกสร้างบ้าน	2,286,996
7	จันทบุรี	อบต.เกวียนหัก	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเกวียนหัก จำกัด	37	ปลูกสร้างบ้าน	4,719,929
8	ฉะเชิงเทรา	อบต.บางปะกง	สหกรณ์เคหสถานบ้านใหม่ท่ากุ่ม จำกัด	200	ปลูกสร้างบ้าน	25,859,955
9	ฉะเชิงเทรา	อบต.บางปะกง	กลุ่มออมทรัพย์บ้านใหม่อุดมสุข	40	ปลูกสร้างบ้าน	4,702,182
			สหกรณ์เคหสถานบ้านข้างมั่นคง จำกัด		ปลูกสร้างบ้าน	9,861,284
รวม	6 จังหวัด	8 เมือง	9 องค์กร	566		82,004,954

เยี่ยมบ้านมั่นคง

บ้านมั่นคงกุหลาบดำ จ.ระยอง

- เริ่มดำเนินการ ปี 2548
- คร่าวเรือนเข้าร่วม 69 คร่าวเรือน
- ประเภทการปรับปรุง สร้างใหม่ในที่ดินเดิม
- ขนาดพื้นที่ทั้งหมด 12 ไร่
- ราคาบ้าน 147,670 - 170,00 บาท
 1. แบบที่ 1 บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว ขนาด 6 x 8.5 ม. ราคา 170,000 บาท
 2. บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว ขนาด 6 x 6 ม. ราคา 147,670 บาท
- สินเชื่อจาก พอช. 8,175,090 บาท
- งบสาธารณูปโภค 2,415,000 บาท
- ผ่อนส่งเดือนละ
 1. แบบที่ 1 บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว ขนาด 6 x 8.5 ม. ผ่อนส่งเดือนละ 1,541 บาท
 2. บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว ขนาด 6 x 6 ม. ผ่อนส่งเดือนละ 1,349 บาท

ก่อนการปรับปรุง

หลังการปรับปรุง

บ้านมั่นคงชาวดิน จ.ราชบุรี

- เริ่มดำเนินการ ปี 2550
- คร่าวเรือนเข้าร่วม 50 คร่าวเรือน
- ประเภทการปรับปรุง สร้างใหม่ในที่ดินเดิม
- ขนาดพื้นที่ทั้งหมด 3,668.7 ตารางเมตร
- ขนาดพื้นที่/ครอบครัว
 1. บ้านแถว 1 ชั้น ขนาดบ้าน / หลัง 4.5 x 6.5 เมตร พื้นที่ใช้สอย 29.25 ตรม.
 2. บ้านแฝดชั้นเดียว 4.5 x 6.5 เมตร พื้นที่ใช้สอย 29.25 ตรม.
 3. บ้านเดี่ยวชั้นเดียว 4 x 6.5 เมตร พื้นที่ใช้สอย 26 ตรม.
 4. บ้านเดี่ยว 2 ชั้นใต้ถุนโล่ง 4 x 6 เมตร พื้นที่ใช้สอย 37 ตรม.
 5. บ้านแฝด 2 ชั้น 4 x 6 เมตร พื้นที่ใช้สอย 48 ตรม.
 6. บ้านเดี่ยว 2 ชั้น 4 x 6 เมตร พื้นที่ใช้สอย 40 ตรม.
- ราคาบ้าน 116,000 - 170,000 บาท
- สินเชื่อจาก พอช. 3,640,775 บาท
- งบสาธารณูปโภค 2,300,000 บาท
- ผ่อนส่งเดือนละ 712-1,160 บาท

ก่อนการปรับปรุง

หลังการปรับปรุง

บ้านมั่นคงเมืองชุมแพ จ.ขอนแก่น

- เริ่มดำเนินการ ปี 2547
- คร่าวเรือนเข้าร่วม 395 คร่าวเรือน 8 ชุมชน
- ประเภทการปรับปรุง ปรับปรุงในที่ดินเดิม, สร้างใหม่ใกล้ชุมชนเดิม
- ขนาดพื้นที่ทั้งหมด 42 ไร่ 2 งาน 92 ตร.ว. (8 ชุมชน)
- ขนาดพื้นที่/ครอบครัว 20 ตร.ว.
- ราคาบ้านโดยประมาณ 100,000 - 200,000 บาท
- สินเชื่อจาก พอช. 52,725,680 บาท
- งบสาธารณูปโภค 23,540,000 บาท
- ผ่อนส่งเดือนละ 1,444 - 1,751 บาท

ก่อนการปรับปรุง

หลังการปรับปรุง

ก่อนการปรับปรุง

โครงการบ้านมั่นคงตากสิน จ.ตาก

- เริ่มดำเนินการ ปี 2550
- คร่าวเรือนเข้าร่วม 315 คร่าวเรือน
- ประเภทการปรับปรุง สร้างบ้านใหม่ในที่ดินเช่าของกรมธนารักษ์
- ขนาดพื้นที่ทั้งหมด 35 ไร่ 2 งาน 37 ตารางวา
- ขนาดพื้นที่/ครอบครัว
 1. บ้านเดี่ยว 6 X 6 ม. พื้นที่ใช้สอย 36 ตรม.
 2. บ้านเดี่ยว 6 X 8 ม. พื้นที่ใช้สอย 48 ตรม.
 3. บ้านเดี่ยวใต้ถุนสูง 6 X 8 ม. พื้นที่ใช้สอย 96 ตรม.
 4. บ้านแถว 2 ชั้น 4 X 12 ม. พื้นที่ใช้สอย 96 ตรม.
- ราคาบ้าน 125,500-195,000 บาท
 1. บ้านเดี่ยว 6 X 6 ม. พื้นที่ใช้สอย 36 ตรม. ราคา 125,000 บาท
 2. บ้านเดี่ยว 6 X 8 ม. พื้นที่ใช้สอย 48 ตรม. ราคา 165,000 บาท
 3. บ้านเดี่ยวใต้ถุนสูง 6 X 8 ม. พื้นที่ใช้สอย 96 ตรม. ราคา 195,000 บาท
 4. บ้านแถว 2 ชั้น 4 X 12 ม. พื้นที่ใช้สอย 96 ตรม. ราคา 185,000 บาท
- สิ้นเชื้อจาก พอช. 44,320,500 บาท
- งบอุดหนุนสาธารณูปโภค 10,850,000 บาท
- ผ่อนส่งเดือนละ
 1. บ้านเดี่ยว 6 X 6 ม. พื้นที่ใช้สอย 36 ตรม. ผ่อนส่งเดือนละ 1,065 บาท
 2. บ้านเดี่ยว 6 X 8 ม. พื้นที่ใช้สอย 48 ตรม. ผ่อนส่งเดือนละ 1,365 บาท
 3. บ้านเดี่ยวใต้ถุนสูง 6 X 8 ม. พื้นที่ใช้สอย 96 ตรม. ผ่อนส่งเดือนละ 1,598 บาท
 4. บ้านแถว 2 ชั้น 4 X 12 ม. พื้นที่ใช้สอย 96 ตรม. ผ่อนส่งเดือนละ 1,500 บาท

หลังการปรับปรุง

บ้านมั่นคงหน้าพระลาน จ.สระบุรี

- เริ่มดำเนินการ 22 ก.พ. 2548
- คร่าวเรือนเข้าร่วม 457 คร่าวเรือน
- ประเภทการปรับปรุง
 - ปรับปรุงในที่ดินเดิม
 - ย้ายสร้างใหม่ในที่ดินใหม่
- ขนาดพื้นที่ทั้งหมด 18 ไร่ 2 งาน 78 ตรว.
- ขนาดพื้นที่/ครอบครัว 54.40 ตรม.
- ราคาบ้าน (มีสี่แบบ) 105,832 - 190,771 บาท
- สิ้นเชื้อจาก พอช. 17,623,783 บาท
- งบอุดหนุนสาธารณูปโภค 12,315,000 บาท
- ผ่อนส่งเดือนละ 719 - 1,459 บาท

ก่อนการปรับปรุง

หลังการปรับปรุง

บ้านมั่นคงบางปู จ.สมุทรปราการ

- เริ่มดำเนินการ ปี 2548
- คร่าวเรือนเข้าร่วม 706 คร่าวเรือน
- ประเภทการปรับปรุง
 - ปรับปรุงในที่ดินเดิม
 - ซื้อที่ดินใหม่ใกล้ชุมชนเดิม
 - เช่าที่ดินกรมธนารักษ์
- ขนาดพื้นที่ทั้งหมด 12 ไร่ 13 ตารางวา
- ขนาดพื้นที่/ครอบครัว 10-15 ตารางวา
- ลินเชื่อจาก พอช. 83,944,076 บาท
- งบสาธารณูปโภค 27,095,000 บาท
- ผ่อนส่งเดือนละ 315 – 2,500 บาท

ก่อนการปรับปรุง

หลังการปรับปรุง

บ้านมั่นคงโพรงมะเดื่อ จ.นครปฐม

- เริ่มดำเนินการ ปี 2549
- คร่าวเรือนที่เข้าร่วม 69 คร่าวเรือน
- ประเภทการปรับปรุง สร้างใหม่ในที่เช่าของเทศบาล
- ขนาดพื้นที่ทั้งหมด 5 ไร่ 55.83 ตารางวา
- ขนาดพื้นที่ต่อครอบครัว 18 ตารางวา
- ราคาบ้าน (มีสี่แบบ) 133,187 - 214,698 บาท
- ลินเชื่อจาก พอช. 8,025,309 บาท
- งบสาธารณูปโภค 4,200,000 บาท
- ผ่อนส่งเดือนละ 843 - 1,462 บาท

กำลังปรับปรุง

หลังการปรับปรุง

บ้านมั่นคงชุมชนศรีอามาน จ.นราธิวาส

- เริ่มดำเนินการ ปี 2549
- คร่าวเรือนเข้าร่วม 251 คร่าวเรือน
- ประเภทการปรับปรุง สร้างใหม่ในที่ดินแปลงใหม่
- ขนาดพื้นที่ทั้งหมด 35 ไร่ 2 งาน 37 ตารางวา
- ขนาดพื้นที่/ครอบครัว 134.4 ตารางวา
- ราคาบ้านโดยประมาณ
 - บ้านแบบที่ 1 (บ้านเดี่ยว) บ้านชั้นเดียว ขนาด 60 ตร.ม. (5x12 เมตร) ราคา 181,907 บาท
 - บ้านเดี่ยว 2 ชั้น ใต้ถุนโล่ง ขนาด 100 ตร.ม. (5x10 เมตร) ราคา 211,538 บาท
- ลินเชื่อจาก พอช. 54,320,282 บาท
- งบสาธารณูปโภค 6,275,0000 บาท
- ผ่อนส่งเดือนละ
 - บ้านแบบที่ 1 (บ้านเดี่ยว) บ้านชั้นเดียว ขนาด 60 ตร.ม. เดือนละ 1,795 บาท
 - บ้านเดี่ยว 2 ชั้น ใต้ถุนโล่ง ขนาด 100 ตร.ม. (5x10 เมตร) เดือนละ 1,991 บาท

ก่อนการปรับปรุง

หลังการปรับปรุง

รัฐมนตรีฯ พม.เปิดโครงการบ้านมั่นคงสุโขทัย-ลก จ.นราธิวาส

เมื่อต้นเดือนมกราคม 2553 นายอิสสระ สมชัย รมว.กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการบ้านมั่นคงสุโขทัย-ลก อ.สุโขทัย จ.นราธิวาส โดยมีตัวแทนหน่วยงานองค์กรท้องถิ่น ตัวแทนเครือข่ายชุมชนในพื้นที่ภาคใต้ และผู้บริหารสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ร่วมแสดงความยินดีจำนวน 500 คน

จากการสำรวจข้อมูลชุมชนแออัดในพื้นที่เทศบาลเมืองสุโขทัย-ลก พบว่ามีชุมชนที่เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยทั้งสิ้น 27 ชุมชน 2,575 ครัวเรือน ซึ่งชุมชนส่วนใหญ่เป็นชุมชนที่อาศัยอยู่ในดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย

ณ ปัจจุบัน มีชุมชนที่ได้รับการแก้ไขปัญหาคืออาศัยตามโครงการบ้านมั่นคงในพื้นที่เทศบาลเมือง

สุโขทัย-ลก แล้วทั้งสิ้น 4 โครงการ 29 ชุมชน 759 ครัวเรือน งบประมาณสนับสนุนภาครัฐ 41.30 ล้านบาท และงบสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย 65.58 ล้านบาท ชุมชนได้ดำเนินการแล้วในกิจกรรมด้านไฟฟ้า ประปา อาคาร เอนกประสงค์ และก่อสร้างบ้านแล้วเสร็จจำนวน 88 หลัง

กิจกรรมสำคัญในการจัดงานในครั้งนี้ (วันที่ 7 มกราคม) ได้แก่ การจัดเวทีเสวนาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยทั้งเมือง พิธีเปิดป้ายโครงการบ้านมั่นคงชุมชนศรีอามาน ชุมชนศรีจาฮายา พิธีลงนามบันทึกความร่วมมือการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยทั้งเมืองในเขตเทศบาลเมืองสุโขทัย-ลก รัฐมนตรีเยี่ยมชมบ้านชุมชนศรีอามาน ชุมชนศรีจาฮายา และร่วมกิจกรรมปลูกต้นไม้ในชุมชน ■

ชาวบ้าน ต.ฮอดจัดพิธีสืบชะตาพร้อมเปิดบ้านมั่นคงชนบทหลังประสบภัยน้ำท่วม

เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2553 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลฮอด ร่วมกับเครือข่ายการจัดการที่ดินและทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอำเภอฮอด และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช. จัดพิธีเปิดป้ายสืบชะตาบ้านมั่นคงตำบลฮอด ณ วัดดอยอุปแก้ว ตำบลฮอด อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีนายพลการ วงศ์ทองแก้ว ผู้ช่วยผู้อำนวยการ พอช. เป็นประธานในพิธี

ทั้งนี้ พอช.ได้สนับสนุนงบประมาณจำนวนกว่า 3 ล้านบาท ตามโครงการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยคนจนชนบทผู้ได้รับผลกระทบน้ำท่วมจากเขื่อนภูมิพลในเขตตำบลฮอด โดยหนึ่งในแผนงานตามโครงการดังกล่าวได้ดำเนินการปลูกสร้างบ้านมั่นคงชนบทจำนวน 46 หลังในพื้นที่บ้านดงดำและบ้านหลวงฮอด โดยเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนเป็นสำคัญ รวมถึงการสร้างระบบกองทุนชุมชน

ในรูปแบบธนาคารชุมชนเพื่อเป็นกองทุนหมุนเวียนให้กับชุมชนในการพัฒนาด้านที่อยู่อาศัยและการพัฒนาอาชีพ การจัดสวัสดิการชุมชน และการจัดการทรัพยากร (ป่าชุมชน)

ขณะเดียวกันมีการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกร่วมกันของชุมชนในการจัดการระบบกรรมสิทธิ์ร่วมในที่ดินโดยชุมชน ซึ่งปัจจุบันอยู่ในช่วง

ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล และการใช้ภาพถ่ายทางอากาศ 1 : 4,000 มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดเก็บข้อมูลของชุมชน โดยมีพื้นที่ดำเนินการในระดับพื้นที่อำเภอฮอด จำนวน 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลฮอด เทศบาลตำบลหางดง ตำบลนาค่อเรือ เทศบาลตำบลบ่อหลวง นำไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรชุมชนเพื่อการแก้ไขปัญหาที่ดินในระดับอำเภอและจังหวัดต่อไป ■

คณะทำงานต่างประเทศจาก ASIAN Dialogue Society ศึกษาดูงานโครงการบ้านมั่นคงชุมชนบางบัว

เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2553 คณะศึกษาดูงานจาก ASIAN Dialogue Society ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกในกลุ่มประเทศอาเซียน 13 ประเทศ รวมทั้งจากประเทศญี่ปุ่นและจีน จำนวน 15 คน ได้เดินทางมาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานเรื่องการปรับปรุงและพัฒนาที่อยู่อาศัย ที่โครงการบ้านมั่นคงชุมชนบางบัว เขตบางเขน กรุงเทพฯ

นายประภาส แสงประดับ ประธานชุมชนโครงการบ้านมั่นคงชุมชนบางบัวกล่าวว่า คณะทำงานมีความสนใจในเรื่องการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยกรณีปรับปรุง

และพัฒนาในที่ดินเดิมโดยเฉพาะการย้ายบ้านขึ้นจากคลอง การพัฒนาสิ่งแวดล้อม การจัดทำบ่อบำบัดน้ำเสีย การแก้ปัญหาที่ดินที่เปลี่ยนจากผู้บุกรุกมาเป็นการเช่าที่ระยะยาวกับเจ้าของที่ดินคือกรมธนารักษ์

และการจัดสวัสดิการให้ผู้อยู่อาศัยและคนพิการด้วยการสร้างบ้านให้อยู่ฟรี จำนวน 3 หลัง โดยใช้ทุนของชุมชนในการก่อสร้าง นายประภาสกล่าวต่อไปว่า การแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยที่ชุมชนและท้องถิ่นเป็น

แกนหลักที่ชุมชนบางบัว มีคณะทำงานทั้งจากต่างประเทศและภายในประเทศ ซึ่งมีทั้งผู้นำชุมชน นักวิชาการ หน่วยงานต่างๆ มาร่วมศึกษาเรียนรู้เป็นประจำ ทุกๆ สัปดาห์ ■

รองนายกฯสุเทพ-รัฐมนตรีอิสสระ เปิดบ้านมั่นคงเวียงสระและเกาะสมุย

วันที่ 16 มกราคม 2553 นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยนายอิสสระ สมชัย รมว.กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นางทิพย์รัตน์ นพลดารมย์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และคณะลงพื้นที่เปิดโครงการบ้านมั่นคงไทยเข้มแข็งที่เวียงสระและเกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี

โครงการบ้านมั่นคงสหกรณ์บริการบ้านมั่นคงเวียงสระเป็นพื้นที่แรกที่รองนายกรัฐมนตรี นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้เปิดโครงการฯ และมอบกุญแจบ้าน ซึ่งมีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 44 ครัวเรือน จาก 5 ชุมชน เดิมเคยอาศัยในที่ดินของการรถไฟฯ การแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้เข้าร่วมโครงการได้เลือกสร้างบ้านในที่ดินแปลงใหม่บนพื้นที่ 3 ไร่ 2 งาน ในเขตเทศบาลตำบลเวียงสระ โดยได้รับใบอนุญาตอนุญาตจากกรมที่ดิน 1.59 ล้านบาท และสินเชื่อที่อยู่อาศัยเพื่อสร้างบ้านและซื้อที่ดินจาก พอช. 10 ล้านบาท

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยเป็นเรื่องที่มีมานาน ที่เวียงสระเป็นกรณีตัวอย่างกรณีหนึ่ง ที่ได้เห็นอย่างประจักษ์ในการแก้ไขปัญหาที่เป็นความร่วมมือของชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น และรัฐบาลกลาง และขอแสดงความยินดีกับสมาชิกโครงการบ้านมั่นคงเมืองเวียงสระที่มีความมั่นคงในการอยู่อาศัย มีบ้านเป็นของตนเองบนที่ดินที่มั่นคง ซึ่งจะเป็นประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อการขยายผลของการแก้ปัญหาในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

พร้อมกันนี้นายสุเทพได้มอบกุญแจบ้านให้กับชุมชนและร่วมลงนามความร่วมมือในการพัฒนาที่อยู่อาศัยกับผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองเวียงสระ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ

ทั้งนี้บ้านมั่นคงเวียงสระได้ดำเนินการสร้างบ้านเสร็จแล้วทั้ง 44 หลัง มีผู้เช่าอาศัยแล้วกว่า 10 ครัวเรือน ราคาสร้างบ้านแต่ละหลังอยู่ที่ 210,000 บาทเศษ ขนาดที่ดินสร้างบ้านต่อแปลงอยู่ที่ 79 - 108.5 ตารางวา สมาชิกใช้สินเชื่อที่ดินต่อแปลงที่ 33,180 - 45,570 บาท และสินเชื่อสร้างบ้านที่ 211,830 บาท โดยต้องผ่อนค่างานและที่ดินเดือนละ 2,000 บาท เป็นเวลา 15 ปี

นายณรงค์ ทิพรัตน์ ประธานสหกรณ์บ้านมั่นคงเวียงสระ กล่าวว่า กิจกรรมพัฒนาด้านอื่นๆ ในชุมชนหลังจากที่การสร้างบ้านดำเนินการแล้วเสร็จ ได้แก่ การส่งเสริมปลูกผักปลอดสารพิษ การส่งเสริมสวัสดิการชุมชน ในด้านการสนับสนุนและประสานงานกับท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล ซึ่งได้สนับสนุนการขยายเขตไฟฟ้า ประปา คุระบายน้ำ

สำหรับการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยให้กับผู้เดือดร้อน ซึ่งจะมีโครงการระยะที่ 2 นายณรงค์กล่าวว่า ปัจจุบันมีผู้เข้าร่วมโครงการ 86 ครัวเรือน จาก 12 ชุมชนในเขตเทศบาลซึ่งจะต้องจัดหาที่ดินแปลงใหม่ในการสร้างบ้านและชุมชนใหม่ต่อไป

ในบ่ายของวันเดียวกัน นายสุเทพ เทือกสุบรรณ พร้อมคณะ ได้เดินทางไปเยี่ยมเยียนและเปิดป้ายโครงการบ้านมั่นคงชุมชนเกาะสมุย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัย ตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง โดยสหกรณ์บ้านมั่นคงชุมชนเกาะสมุยมีสมาชิกเข้าร่วมโครงการ 6 ชุมชน 300 ครัวเรือน จากผู้เดือดร้อนทั้งหมด 3,110 ครัวเรือนใน 10 ชุมชน

รองนายกรัฐมนตรี นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า โครงการบ้านมั่นคงชุมชนเกาะสมุย ถือเป็นโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยของประชาชนเพื่อลดการเกิดปัญหาชุมชนแออัด

นอกจากนี้ยังมีการลงนามความร่วมมือระหว่างชุมชน เทศบาลเมืองเกาะสมุยกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน เพื่อแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งระหว่างปี 2553-2555 ทั้งนี้โครงการบ้านมั่นคงชุมชนเกาะสมุยเป็นการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยในที่ดินแปลงใหม่ด้วยการเช่าที่ดินระยะยาวของเอกชน 20 ปี

จำนวนพื้นที่ 21 ไร่ 69 ตารางวา ปัจจุบันได้รับการอนุมัติขออนุญาตจากกรมที่ดิน 23 ล้านบาท สินเชื่อที่อยู่อาศัยจาก พอช. 25.84 ล้านบาท และเทศบาลสมทบ 10.5 ล้านบาท

ด้านนายอิสสระ สมชัย รมว.กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กล่าวว่า ในพื้นที่ภาคใต้มีการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคงแล้วทั้งสิ้น 51 เมือง 110 โครงการ 257 ชุมชน ผู้รับประโยชน์ 12,553 ครัวเรือน ได้รับขออนุญาตเพื่อสร้างอาคารชุดจากกรมที่ดิน 495.09 ล้านบาท สินเชื่อที่อยู่อาศัยจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน หรือ พอช. 309.93 ล้านบาท เฉพาะในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงแล้วในพื้นที่ 5 เมือง 8 โครงการ 40 ชุมชน 1,072 ครัวเรือน ได้รับขออนุญาตจากกรมที่ดิน 32.72 ล้านบาท และงบสินเชื่อ 19 ล้านบาท

ด้านพลเอกสุรินทร์ พิกุลทอง ประธานคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน กล่าวว่า เมื่อชุมชนมีบ้านซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยแล้วจะต้องมีกติกากในการอยู่ร่วมกันอย่างน้อย 6 เรื่อง คือ การรวมกลุ่มสร้างสามัคคีช่วยเหลือเกื้อกูล การประสานความร่วมมือทุกภาคส่วนอย่างเป็นมิตร ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความรักและส่งเสริมซึ่งกันและกันและการออม ความพอเพียงโดยลดอบายมุข ■

บ้านมั่นคงเวียงสระ

ร.ว.กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ตรวจสอบบ้านมั่นคงชุมชนแจ้วฒนะ

เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2552 นายอิสสระ สมชัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พร้อมคณะที่ปรึกษา และเลขาธิการรัฐมนตรี ลงพื้นที่ชุมชนแจ้วฒนะ ซอย 5 แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ โดยมีนางทิพย์รัตน์ นพลาจารย์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ผู้อำนวยการเขตหลักสี่ ผู้แทนกรมธนารักษ์ ตัวแทนสหพันธ์พัฒนาองค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติหรือ สอช. และชาวชุมชนให้การต้อนรับ

ทั้งนี้ชุมชนแจ้วฒนะ ซอย 5 เป็นชุมชนบุกรุกในที่ดินของกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ริมคลองเปรมประชากร พื้นที่ 3 ไร่ 1 งาน 77 ตารางวา ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ 3 แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ ชาวชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย รับจ้าง และบริการ เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคง และมีแนวทางการพัฒนาที่อยู่อาศัยด้วยการขอเช่าที่ดินระยะยาวจากกรมธนารักษ์ แบ่งปันที่ดินเพื่อสร้างทางสัญจรของชุมชนพร้อมกับถอยบ้านให้พ้นจากเขตคลองเปรม

ประชากร ติดตั้งบ่อน้ำบาดน้ำเสียของชุมชนก่อสร้างบ้านแบบบ้านแถว 2 ชั้นขนาด 4x8 ตารางเมตร จำนวน 80 หลังคาเรือน

นางทิพย์รัตน์ นพลาจารย์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) กล่าวว่า บ้านมั่นคงชุมชนแจ้วฒนะ ซอย 5 อยู่ระหว่างการดำเนินการพัฒนาโครงการเพื่อขอการอนุมัติสินเชื่อตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ซึ่งงบประมาณรวมที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ชาวชุมชนสมทบ และสินเชื่อเพื่อพัฒนาที่อยู่อาศัย สำหรับดำเนินโครงการนี้ รวมแล้วประมาณ 16 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ในระหว่างประสานการขออนุมัติใช้ที่ดินจากกรมธนารักษ์ และออกแบบในรายละเอียดเพื่อเตรียมการก่อสร้าง

นายอิสสระ สมชัย รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กล่าวว่า อยากเห็นการพัฒนาที่อยู่อาศัยของคนริมคลองเปรมประชากร เหมือนกับชุมชนริมคลองบางบัว มีการถอยบ้านพันคลอง ชุมชนมีความมั่นคงในเรื่องที่ดิน มีระบบการดูแลกันภายในชุมชน และมีการพัฒนาต่อยอดไปในเรื่องต่างๆ ซึ่งชุมชนแจ้วฒนะ ซอย 5 มีเรื่องของกลุ่มเยาวชนอนุรักษ์รำไทย ที่เป็นเสมือนตัวแทนแห่งความเอื้ออาทร สามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกัน และบ้านมั่นคงของชุมชนแห่งนี้ก็จะต้องอาศัยเรื่องการสามัคคี การรวมกลุ่ม การเสียสละเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเอง

และรัฐบาลก็พร้อมสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคงไทยเข้มแข็ง ทั้งด้านนโยบายและงบประมาณ

สำหรับการตรวจเยี่ยมพื้นที่เตรียมการโครงการบ้านมั่นคงชุมชนแจ้วฒนะ ซอย 5 ในครั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และคณะ ยังได้ร่วมกันทำพิธีเปิดป้ายกลุ่มชมรมเยาวชนอนุรักษ์รำไทย แจ้วฒนะ 5 ซึ่งเป็นการรวมตัวของเยาวชนในพื้นที่กว่า 80 คน เพื่อสืบสานศิลปะ วัฒนธรรมการแสดงของไทย อาทิ รำไทย โขน และกลองยาว ■

“หอวัฒนธรรมลาวเวียง” บอกเล่าที่มาของชาวชุมชนตำบลบ้านเลือก

“ลาวเวียง” เป็นชื่อเรียกกลุ่มคนที่มีเชื้อสายลาว อพยพจากเมืองเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แต่บางคนเรียกว่า “ลาวดี” เนื่องจากคนกลุ่มนี้จะมีค่านิยมทำประโยชน์ว่า “ดี” เสมอ ลาวเวียงเข้ามาตั้งถิ่นฐานปลูกบ้านสร้างเรือนในราชบุรีตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี หรือประมาณ 200 ปีที่ผ่านมา เวลาที่ล่วงเลยมานานทำให้คนไทยเชื้อสายลาวเหล่านี้ไม่สามารถทราบได้ว่าบรรพบุรุษอพยพมาจากไหน ตั้งแต่เมื่อใด และเพราะเหตุใด

กรรณิกา ทรงทอง อาจารย์โรงเรียนวัดโบสถ์ เล่าถึงประวัติความเป็นมาของชาวลาวเวียงซึ่งเป็นชาวชุมชนตำบลบ้านเลือกโดยส่วนใหญ่ในปัจจุบันว่า คนลาวเวียงเริ่มอพยพเข้ามาอยู่ในราชบุรีตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรีถึงสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ แต่การอพยพครั้งใหญ่อยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2369 - 2371 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เหตุการณ์ครั้งนั้นนำไปสู่การกวาดต้อนชาวลาวเวียงและหัวเมืองใกล้เคียงมาไว้ในหัวเมืองชั้นในเป็นจำนวนมาก แม่ในพระราชพงศาวดารจะมีได้ระบุว่าการกวาดต้อนครั้งนี้ได้ส่งคนลาวเวียงมาอยู่ที่ราชบุรีอีกหรือไม่ แต่ก็เชื่อว่าต้องมีบ้าง เพราะด้วยเป็นเมืองหน้าด่าน และเคยมีพวกพ้องมาอาศัยอยู่

ก่อนแล้ว จากคำบอกเล่าต่อๆ กันมา เมื่อคนลาวเวียงมาอยู่ที่ราชบุรีใหม่ๆ ตั้งหลักแหล่งกันอยู่บริเวณริมแม่น้ำแม่กลอง โดยเฉพาะบริเวณวัดคงคารามในปัจจุบัน ต่อมากลุ่มคนมอญขยายตัวอพยพเข้ามาอยู่มากขึ้น ตามประวัติกล่าวว่า เป็นกลุ่มมอญ 7 หัวเมืองจากกาญจนบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มชนชั้นเจ้านายมีสิทธิ์ในการเลือกที่อยู่มากกว่าคนลาวเวียง ชาวลาวเวียงจึงค่อยๆ ถอยร่นเข้าไปตอนใน ถ้าดูตามแผนที่โดยใช้แม่น้ำแม่กลองเป็นแกน จะเห็นว่าตลอดริมฝั่งน้ำทั้งสองฟาก ตั้งแต่อำเภอบ้านโป่งลงมาถึงอำเภอโพธาราม จะเป็นกลุ่มคนมอญเกือบทั้งหมด ถัดจากฝั่งแม่น้ำทางด้านทิศตะวันออกหรือฝั่งซ้ายออกไปประมาณ 2 กิโลเมตร จะเป็นกลุ่มคนลาวเวียง ตั้งแต่บ้านเลือก บ้านซ้อง บ้านบ่อมะกรูด บ้านสิงห์ บ้าน

กำแพงเหนือ บ้านกำแพงใต้ บ้านบางลาน บ้านดอนทรายในเขตอำเภอโพธาราม และเขตอำเภอบ้านโป่ง เช่น บ้านดอนเสลา บ้านหนองปลาตุก บ้านหนองอ้อ บ้านอ้ออีเขียว บ้านซ้องน้อย ฯลฯ

อาจารย์โรงเรียนวัดโบสถ์กล่าวต่อว่า ทุกวันนี้ชาวลาวเวียงที่เป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ ลืมความเป็นคนลาวเวียง ในเรื่องภาษา วัฒนธรรมการแต่งกาย ทิ้งไว้เพียงแต่คนรุ่นปู่ รุ่นย่าต้องคอยเป็นเสมือนนาฬิกาที่คอยปลุกจิตสำนึกคอยเตือนไปวันๆ หากมันลื่นปยุยยังไม่รู้ว่าลาวเวียงลูกหลานจะยังจำได้หรือเปล่า

การอนุรักษ์วัฒนธรรม เริ่มต้นง่ายๆ โดยการปลูกฝังถ่ายทอดข้อมูลให้กับเยาวชนคนรุ่นใหม่ มีการรณรงค์ให้มีการแต่งกายชุดประจำถิ่นอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งวันเพื่อให้คนลาวเวียงได้มีโอกาส

ชื่นชมและย้อนอดีตของตนเอง และมีการบรรจุหลักสูตรวัฒนธรรมลาวเวียงให้เป็นหลักสูตรท้องถิ่นให้ลูกหลานได้ศึกษา เริ่มต้นที่โรงเรียนสู่ชุมชน จากเด็กส่งผ่านถึงผู้ปกครอง

การฟื้นฟูวัฒนธรรมดังกล่าวได้มีการหารือในเวทีสภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านเลือก ได้ข้อสรุปร่วมกันในการสร้างหอวัฒนธรรมลาวเวียงขึ้น เพื่อการรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวชุมชน โดยมีพระครูโพธารามพิทักษ์ หรือชาวบ้านเรียกกันติดปากว่า “หลวงปู่เข็ญ” เจ้าอาวาสวัดโบสถ์และเจ้าคณะอำเภอโพธาราม ได้ยกศาลาการเปรียญซึ่งเป็นศาลาสถาปัตยกรรมของลาวเวียงให้ดำเนินการจัดทำหอวัฒนธรรมลาวเวียง

วิฑูรย์ ศรีเกษม รองประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านเลือก เล่าว่า สภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านเลือกมีแผนพัฒนาในหลายด้าน ครอบคลุมเรื่องสุขภาพชุมชน การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น การเป็นชุมชนที่ปลอดภัยเสถียร ฯลฯ การสนับสนุนหอวัฒนธรรมลาวเวียงจึงเป็นแผนหนึ่งที่สภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านเลือกได้เลือกดำเนินการในวันนี้ ■

รัฐบาลมอบเงินสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชนรอบแรก 375 กองทุน 112.48 ล้านบาท

วันที่ 11 มกราคม 2553 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล คณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแห่งชาติ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน จัดงาน “สวัสดิการชุมชน รากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน” เพื่อมอบเงินสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชนจำนวน 375 กองทุน จาก 66 จังหวัด วงเงิน 112.48 ล้านบาท จากนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ซึ่งมีผู้แทนหน่วยงานและองค์กรสวัสดิการชุมชนร่วมงานประมาณ 1,000 คน

คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ ประธานคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแห่งชาติ กล่าวว่า สวัสดิการชุมชนเป็นรากฐานของการพัฒนาชุมชนจากรากฐานราก และในวันนี้มีการมอบเงินสมทบกองทุนของสวัสดิการชุมชน ถือเป็นวันประวัติศาสตร์ของภาคประชาชน เพราะเรื่องสวัสดิการชุมชนเป็นเรื่องที่ประชาชนทำมาก่อนแล้วจึงชวนรัฐบาลมาร่วมทำงาน ที่จริงทั้งประเทศมีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการแล้วถึง 3,174 แห่ง (กองทุน) แต่เกณฑ์การคัดเลือกองค์กรเพื่อให้มีการสมทบจากรัฐบาลในรอบแรกใช้เกณฑ์การคัดเลือก 5 ข้อ คือ 1.ต้องจัดตั้งมาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีและได้รับการรับรองจากคณะกรรมการขับเคลื่อนระดับจังหวัด 2.มีเงินออมจากสมาชิกและได้รับการสมทบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3.มีสมาชิกที่ครอบคลุมคนอย่างหลากหลายในชุมชนและหลากหลายผู้เข้าร่วมในพื้นที่ตำบล 4.มีระบบการบริหารจัดการกองทุนที่ชัดเจน และ 5.มีการจัดสวัสดิการชุมชนและเชื่อมโยงกับงานพัฒนาด้านอื่นๆ ในท้องถิ่น นอกจากนี้คณะกรรมการที่เป็นผู้นำชุมชนได้เสนอหลักเกณฑ์เพิ่มเติมอีก 3 ประการสำหรับ 375 กองทุนที่มารับการสมทบในวันนี้ เพื่อให้เป็นกองทุนต้นแบบสามารถใช้เผยแพร่ขยายผลและเป็นครู

สำหรับพื้นที่อื่นๆ คือ 1.มีพัฒนาการที่ชัดเจนต่อเนื่อง 2.เป็นสถานที่เรียนรู้ศึกษาดูงานของชุมชนหรือหน่วยงาน และ 3.เป็นพื้นที่ที่มีการศึกษาวิจัย มีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในภาคและข้ามภาค

“การสมทบกองทุนในวันนี้เรื่องเงินไม่ใช่เรื่องหลักแต่เป็นสัญลักษณ์ของความดีที่ประชาชนทำมาแล้ว และเป็นตัวอย่างของความร่วมมือที่ดี” คุณหญิงสุพัตรา กล่าว

ทั้งนี้องค์กรสวัสดิการชุมชนที่ได้รับเงินสมทบจากรัฐบาลในวันนี้ ได้ผ่านกระบวนการคัดเลือกจากคณะกรรมการ

สนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนจังหวัดตามหลักเกณฑ์ โดยคณะกรรมการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน สวัสดิการชุมชนในรอบแรกเป็นเงิน 112,488,872 บาท สำหรับ 375 กองทุน จาก 66 จังหวัด

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้มอบเงินสมทบกองทุนให้กับผู้นำองค์กรสวัสดิการชุมชนและให้กำลังใจประชาชนที่เดินทางมาถึงจุดนี้ เพราะรัฐบาลอยากเห็นแนวทางที่ประชาชนมีหลัก

ประกัน เพราะที่ผ่านมามีคนที่มีความหลักประกันคือคนที่อยู่ในภาคราชการ ภาคเอกชน และประกันสังคม ซึ่งคนส่วนใหญ่ไม่ได้รับการดูแล การที่รัฐบาลจะจัดสวัสดิการเพื่อดูแลคนทั้งหมดเป็นเรื่องที่ยากมาก และในประเทศไทยถือว่าเรามีรายได้อยู่ในระดับกลาง เป็นการยากที่รัฐจะเก็บภาษีจากประชาชนแล้วมาจัดสวัสดิการ ในหลายประเทศมีการเก็บภาษีที่สูงเพื่อมาจัดสวัสดิการ ซึ่งทำได้ไม่ยั่งยืน ในประเทศเราการต่อยอดความสำเร็จของประชาชนที่ทำสวัสดิการมาหลายปีน่าจะเป็นทางออกที่ดีที่สุด ซึ่งการทำงานทั้งหมดที่ผ่านมาเป็นกระบวนการของประชาชน และการมีส่วนร่วมของภาครัฐจะเพิ่มความมั่นคงให้กับประชาชน

“ท่านที่ได้รับเงินสมทบในวันนี้ถือว่าเป็นพื้นที่ต้นแบบซึ่งจะต้องช่วยขยายผลไปยังพื้นที่อื่นๆ และยึดหลักการสำคัญของการให้อย่างมีคุณค่า รับผิดชอบต่อสังคม การบริหารจัดการที่ดีเพื่อประโยชน์ของสมาชิกและส่วนรวม”

นายกรัฐมนตรีกล่าวต่อว่า อยากเห็นการพัฒนาในด้านอื่นๆ ที่เป็นความร่วมมือของชุมชนท้องถิ่น เช่น การส่งเสริมด้านอาชีพ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการภัยพิบัติต่างๆ ซึ่งรัฐบาลและคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแห่งชาติพร้อมที่จะสนับสนุน

ทั้งนี้จากข้อมูลของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนระบุว่า ปัจจุบันมีกองทุนสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งแล้ว 3,154 กองทุน ในจำนวน 2,990 กองทุนที่มีข้อมูลครบถ้วน มีสมาชิกเข้าร่วม 21,795 หมู่บ้าน จำนวน 1,044,318 คน เงินกองทุนรวม 617.7 ล้านบาท โดยเงินกองทุน 73% มาจากการออมของสมาชิก นอกนั้นมาจากการสมทบของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ ■

ตารางแสดงกองทุนสวัสดิการชุมชน 375 กองทุน ที่ได้รับเงินสมทบกองทุนจากรัฐบาลในรอบแรก

	ภาค	จำนวนจังหวัด	จำนวนตำบล	จำนวนสมาชิก (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)
1	เหนือ	12	71	62,180	18,715,935
2	กลางบน/ตะวันตก	14	34	22,627	7,791,657
3	ตะวันออก/เชียงใหม่	17	67	63,263	16,666,341
4	ใต้	13	158	149,467	56,759,559
5	กทม.และตะวันออก	10	45	34,563	12,555,380
รวมทั้งหมด		66	375	332,100	112,488,872

ชาวโนนไทยเปิดเวทีประชาคมแก้ปัญหาดินทรุดตัวจากการทำนาเกลือ

เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2553 เครือข่ายองค์กรชุมชนและหน่วยงานรัฐร่วมจัดเวทีประชาคม “การแก้ไขปัญหาแผ่นดินทรุดตัวจากการทำนาเกลือ” ที่โรงเรียนโนนไทยคุรุอุปถัมภ์ 2 ต.ลำโรง อ.โนนไทย จ.นครราชสีมา โดยมีประชาชนเข้าร่วมเวทีกว่า 600 คน จากพื้นที่ ต.ลำโรง ต.ค้ำพลู ต.บ้านวัง อ.โนนไทย ต.พังเทียม อ.พระทองคำ ต.หนองสรวง อ.ขามทะเลสอ และ ต.โพนสงคราม อ.โนนสูง และหน่วยงานราชการ ทั้งอุตสาหกรรมจังหวัด ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอบึง อ.โนนไทย และ อบจ.นครราชสีมา เข้าร่วม

ที่มาของปัญหาคือการสูบน้ำใต้ดินมาทำนาเกลือจนทำให้เกิดปัญหาดินทรุดตัวอย่างเช่น กรณีดินทรุดตัวที่ไร่มันสำปะหลังของนางทองสุข ซอบรัก อายุ 62 ปี ในพื้นที่บ้านหนองราง ต.ค้ำพลู อ.โนนไทย เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2553 ดินทรุดตัวเป็นหลุมกว้างขนาด 12 เมตร ยาว 15 เมตร และ

ลึกกว่า 7 เมตร ซึ่งขณะนี้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้าไปตรวจสอบแล้ว และเมื่อวันที่ 14 มกราคมที่ผ่านมา ได้มีการใช้เครื่องมือสแกนเพื่อหาพื้นที่เสี่ยงรัศมี 1 เมตรจากพื้นที่ดินทรุดตัวซึ่งจะทราบผลภายใน 7 วัน

นายอ่อน บ้อมสันเทียะ ผู้ใหญ่บ้านบ้านโคกมุงคล กล่าวถึง ผลกระทบที่ชาวบ้านได้รับจากการทำนาเกลือมีมาตั้งแต่ปี 2530 ที่มีการใช้แกลบเป็นเชื้อเพลิงในการต้มเกลือจึงทำให้มีฝุ่นฟุ้งกระจายไปทั่ว โดยตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นมา

ชาวบ้านได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด แต่ปัญหายังไม่ได้รับการแก้ไข

จนในปี 2538 ได้มีนักวิชาการทำการศึกษาวิจัย เนื่องจากบริเวณ ต.บ้านวัง มีดินทรุดตัวเป็นบริเวณกว้างมากกว่า 1 กิโลเมตรส่งผลให้มีการหยุดทำนาเกลือของ 2 โรงงาน

ในปี 2550-2552 ชาวบ้านได้ยื่นเรื่องฟ้องศาลปกครอง และได้รับคำพิพากษายกฟ้อง เนื่องจากศาลเห็นว่ามติ ครม.วันที่ 9 ตุลาคม 2534 ไม่ชอบด้วยกฎหมายและผิดพลาดอย่างร้ายแรง เนื่องจากมีข้อเท็จจริงว่ายังไม่ได้นำประกาศเรื่อง “พื้นที่การตั้งโรงงานทำนาเกลือ โรงงานสูบน้ำเกลือใต้ดิน” ให้ ครม.เห็นชอบในหลักการ แต่กลับนำมาประกาศใช้

นายประวุฒิ ตั้งจรูญชัย หัวหน้าสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า สำหรับมาตรการป้องกัน

และแก้ไขนั้นได้ประสานกับกรมทรัพยากรฯ เข้าไปตรวจสอบและสำรวจพื้นที่ทางธรณี โดยใช้เลเซอร์ตรวจหาพื้นที่ที่มีโพรงใต้ดิน และถ้าเกิดจากโรงงานสูบน้ำเกลือจริงคงจะต้องมาพิจารณากันอีกครั้งหนึ่ง

ดร.ณภัทร น้อยน้ำใส นักวิชาการและอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา กล่าวว่า พื้นที่บริเวณนี้เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำลำเชียงไกร ซึ่งมีเกลือสินเธาว์ และการนำเกลือมาใช้จนเกิดดินทรุดตัวนั้นอาจจะเป็นสัญญาณเตือนจากธรรมชาติก็ได้ว่ามีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากเกินไปจนเกินความจำเป็น แต่ก็เชื่อว่าเกิดจากการกระทำของมนุษย์เพียงอย่างเดียว ธรรมชาติก็มีการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน แต่การเปลี่ยนแปลงของธรรมชาตินั้นจะเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป เช่น บึงในบริเวณใกล้เคียงนี้สันนิษฐานว่าเกิดจากการยุบตัวของเกลือเช่นกัน

นายบรรหาร ใจชอบ ผู้ใหญ่บ้านหนองราง ยืนยันว่า “ก่อนที่จะมีการทำนาเกลือ ไม่เคยเกิดเหตุการณ์แบบนี้ มีแต่น้ำท่วม พายุ ภัยธรรมชาติต่างๆ ไป แต่หลังจากมีการทำนาเกลือได้เกิดดินทรุดตัวมา 4 ครั้งแล้ว แต่พื้นที่ไม่กว้างเท่านี้จึงอยากให้หน่วยงานที่เข้ามาตรวจสอบถึงสาเหตุการทรุดตัวของดินโดยเร็ว เพราะบ้านผมเองก็อยู่บริเวณนั้นห่างพื้นที่ทรุดตัวประมาณ 500-600 เมตร”

นายเลิศศักดิ์ คำคงศักดิ์ ตัวแทนชาวบ้านและผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนกล่าวว่า ในพื้นที่น้ำเสีย จ.มหาสารคามได้เริ่มมีการทำนาเกลือมากกว่า 40 ปีแล้ว ตั้งแต่ปี 2513 ซึ่งหลังจากทำนาเกลือส่งผลให้น้ำขุ่นเสียมากกว่า 3,000-4,000 ไร่ ชาวบ้านต้องต่อสู้มานานกว่า 10 ปีจึงมีมติ ครม.ออกมาเพื่อให้หยุดการทำนาเกลือสินเธาว์ หลังจากนั้นชาวบ้านได้รวมตัวกันเพื่อหยุดยั้งการทำนาเกลือ เพราะการทำนาเกลือในพื้นที่ปิดนี้ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศอย่างมาก

ในส่วนของเวทีประชาคมได้ข้อสรุปและแนวทางการแก้ไขปัญหาดินทรุดตัวในเบื้องต้น คือ 1.ต้องหยุดกิจการสูบน้ำทำนาเกลือทุกประเภท 2.ประชาชนต้องพึ่งตัวเองและมีอาสาสมัครเฝ้าระวังการลักลอบสูบน้ำเกลือ 3.มีการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้ความสมบูรณ์กลับคืนมาโดยเร็ว ■

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
Community Organizations Development Institute (Public Organization)
912 ซอยนวมินทร์ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กทม. 10240
912 Soi Nawamintr, Nawamintr Road, Klong Chan, Bangkok 10240
โทร 0-2378-8300-20 โทรสาร 0-2378-8321

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 41/2550
ปณฝ.คลองจั่น